

PROCES-VERBAL nr. 3
al ședinței Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și
Locale (CNCDRL)

17 aprilie 2025

(prin corespondență)

Subiecte examinate:

1	Cu privire la modificarea Ghidului de aplicare la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare locală în cadrul Programului Guvernului pentru modernizarea drumurilor locale „Europa este aproape”.
2	Cu privire la redistribuirea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală pentru anul 2025.
3	Cu privire la Rapoartele de progres privind implementarea documentelor de politici publice din domeniul dezvoltării regionale și locale pentru 2024.

Total membri CNCDRL: 21

Și-au exprimat votul:

- 1. Vladimir Bolea** - Viceprim-ministru, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Președintele CNCDRL;
- 2. Victoria Belous** - Ministrul Finanțelor, vicepreședintele CNCDRL;
- 3. Lilia Gantea** - Ministerul Sănătății, Secretar general al ministerului (membru delegat);
- 4. Gheorghe Hajder** - Ministerul Mediului, Secretar de stat (membru delegat);
- 5. Dorin Junghietu** - Ministerul Energiei, ministru;
- 6. Dumitru Șoldan** - Membru al Consiliului Regional pentru Dezvoltare municipiul Chișinău, reprezentant al sectorului privat;
-
- 7. Inna Stanciu** - Membru al CRD Nord, reprezentant al sectorului privat;
- 8. Victor Ambroci** - Președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru;
- 9. Angela Comendant** - Membru al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru, reprezentant al sectorului privat;
- 10. Olga Luchian** - Președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud;
- 11. Cristina Olărescu** - Membru al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, reprezentant al sectorului privat;
- 12. Serghei Anastasov** - Președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare UTA Găgăuzia;

-

Nu și-au exprimat votul:

- 1. Doina Nistor** - Ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- 2. Viorel Furdui** - Director executiv al Congresului Autorităților Locale din Moldova;
- 3. Ludmila Catlabuga** - Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- 4. Artur Mija** - Secretar general al Guvernului;
- 5. Alexandru Vornicu** - Președinte CRD mun. Chișinău;
- 6. Vladimir Cara** - Membru al CRD UTAG.
- 7. Vasile Cemortan** - Președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord;

Modul de desfășurare a ședinței: prin corespondență.

Urmare a convocării ședinței Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, prin corespondență, au fost examinate trei proiecte de decizii, membrii Consiliului exprimându-și votul la distanță.

La *subiectul nr. 1, S-A EXAMINAT* modificarea Ghidului de aplicare la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare locală în cadrul Programului Guvernului pentru modernizarea drumurilor locale „Europa este aproape”.

Dl **Viorel Furdui**, director executiv CALM, a menționat că s-a constatat o mică eroare/scăpare tehnică și o contradicție cu normativul D.02.01:2015. Potrivit acestuia, în ghid se stabilește lățimea minimă a străzilor cu sens unic de 4.5 m, pe când în normativ se recomandă 3.5 m. „Aceasta este important mai ales pentru localitățile din mediul rural, dar și pentru majoritatea celor urbane. Prin urmare, pentru a evita cheltuieli inutile și a realiza corelarea cu realitatea în localități și legislația sus menționată, CALM solicită și propune, ajustarea ghidului la normative, astfel ca lățimea recomandabilă a străzilor cu sens unic să fie de 3.5 m, conform normativului NCM D.02.01:2015, lățimea minimă recomandată este de 3,5 metri”, a menționat acesta în e-mail.

Conform explicațiilor remise dlui Furdui, inclusiv prin document confirmativ, conform prevederilor NCM D.02.01:2015 „Proiectarea drumurilor publice”, Tabelul 3, pentru drumurile de categoria V, în cazul unei benzi de circulație, lățimea părții carosabile este de 4,5 metri. Prin urmare, în Ghid nu sunt necesare ajustări privind lățimea străzilor cu sens unic.

Ulterior, CALM a menționat că este de acord cu modificările propuse la ghid, dar că își menține obiecțiile și dezacordul cu abordarea legate de abordare discriminatorie și limitativă a primăriilor cu o populație de până la 1500 de locuitori. De asemenea, CALM a menținut solicitarea de a prelungi termenul de

aplicare cel puțin până pe data de 1 iunie, pentru a pune în condiții egale toate APL-urile și de a exclude orice interpretări neadecvate.

Dl Furdui nu și-a exprimat expres votul.

Dna **Olga Luchian**, Președintele CRD Sud, a menționat că susține Decizia, cu excepția pct. 1.2, pct. 1.7, menționând că, ținând cont de faptul că deja a fost lansat apelul și efectuate instruirile, excluderea drumurilor G contravine principiului retroactivității, precum și faptul că unele APL deja au inițiat procedura de pregătire a actelor solicitate, conform ghidului aprobat.

Conform explicațiilor oferite dnei Luchian și menționate inclusiv în Nota informativă la proiectul Deciziei, elaborarea documentației tehnice nu a fost obligatorie, iar totodată, dacă a fost elaborată, poate fi prezentată ASD pentru solicitarea reparației drumurilor de categoria G din Fondul rutier. Totodată, din FNDRL, autoritățile pot solicita finanțare pentru drumurile locale.

S-a decis:

1. Ghidul de aplicare la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare locală în cadrul Programului Guvernului pentru modernizarea drumurilor locale „Europa este aproape”, aprobat prin Decizia CNCDDL nr. 15/25 din 02.04.2025, se modifică după cum urmează:

1.1. Pct. 2.2.5, lit. a) și b) din se expun în redacție nouă, după cum urmează:

„a) în zonele urbane:

Cerințe obligatorii:

- lățimea părții carosabile trebuie să fie de cel puțin 6 metri, pentru străzile cu circulație dublu sens (3,0 m bandă de circulație pe sens) și de 4,5 metri, pentru străzile cu circulație într-un singur sens, dacă acest lucru este prevăzut în documentația de urbanism;

Cerințe opționale:

- amenajarea unui trotuar, cu o lățime minimă de 1,5 metri, pe cel puțin o parte a drumului;

- infrastructura rutieră trebuie să includă elemente destinate transportului alternativ, cum ar fi piste pentru bicicliști, pentru a susține dezvoltarea sustenabilă a localităților și pentru a contribui la crearea unor comunități mai sănătoase, mai sigure și mai eficiente;

b) în zonele rurale:

Cerințe obligatorii:

- lățimea părții carosabile trebuie să fie de cel puțin 5,5 metri pentru străzile cu circulație dublu sens (2,75 m bandă de circulație pe sens) și de 4,5 metri pentru străzile cu circulație într-un singur sens.

Cerințe opționale:

- amenajarea unui trotuar cu o lățime minimă de 1 metru pe cel puțin o parte a drumului.”

1.2 Pct. 2.2.10, lit. a) vor avea următorul cuprins:

„2.2.10 În cazul intervențiilor de reabilitare, modernizare sau construcție a drumurilor locale de interes raional/municipal „L”, se vor dispune următoarele acțiuni:

a) Autoritatea publică locală de nivelul I identifică proprietarul drumului (ex: autoritatea publică locală de nivelul II, în cazul drumurilor locale de interes raional/municipal) și va solicita și obține avizul pozitiv al proprietarului drumului pentru

implementarea proiectului. Proprietarul/gestionarul drumului va **înainta condițiile tehnice** pe care autoritatea publică locală trebuie să le respecte pentru reabilitarea sau modernizarea drumului”.

1.3 pct. 2.2.10, lit. g) va avea următorul cuprins:

„g) După semnarea actului de constatare a costului investițional al bunurilor și serviciilor achiziționate, construite, reconstruite sau îmbunătățite din mijloacele FNDRL, autoritatea publică locală beneficiară de finanțare va transmite, obiectul nou construit către proprietarul/gestionarul drumului”.

1.4 La pct. 3.3.6:

1.4.1 după lit. b), literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) Prezentarea dovezilor privind aplicarea instrumentelor de consultare participativă cu comunitatea locală (cum ar fi consultări publice, focus grupuri, chestionare sau alte metode relevante), drept dovadă vor servi: procese-verbale, liste de prezență, rapoarte de analiză, fotografii, copii ale chestionarelor, capturi de ecran sau alte materiale justificative relevante.

d) Decizia consiliului local privind (i) validarea consultării participative cu comunitatea locală, (ii) înaintarea propunerii de proiect pentru finanțare și (iii) angajamentele asumate de către aplicant pentru contribuția financiară (dacă este cazul), cu indicarea sursei de asigurare a contribuției la implementarea proiectului – obligatoriu, decizia respectivă fiind publicată în Registrul de stat al actelor locale. Această decizie va fi prezentată ulterior, după aprobarea proiectului spre finanțare.”

1.4.2 lit. d) devine e), cu respectarea consecutivității ulterioare a numerotării.

1.3.3 la paragraful 1 din Notă, după cuvintele „modificarea parametrilor tehnici” se completează cu cuvintele „modificarea lățimii părții carosabile”, iar la paragraful 3, după cuvintele „parametrii tehnici” se completează cu cuvintele „lățimea părții carosabile”.

1.5 punctul 3.3.7 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„3.3.7 Pentru realizarea achizițiilor publice de lucrări, termenul de la elaborarea proiectului nu trebuie să depășească 5 ani, iar cel al documentației de deviz – 2 ani. În caz contrar, documentația trebuie actualizată în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.”

1.6 pct 4.6.9 se expune în redacție nouă, după cum urmează:

„4.6.9 În situația efectuării lucrărilor de reparație curentă/întreținere periodică, chiar dacă aceste lucrări sunt executate pe baza caietelor de sarcini elaborate de specialiști atestați în domeniul relevant intervenției, precum și a documentației de deviz, atât la recepția la terminarea lucrărilor, cât și la recepția finală, va include în mod obligatoriu participarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. De asemenea, aceste lucrări vor fi supuse controlului volumul și costului lucrărilor de construcții de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.”

1.7 în tot textul Ghidului, se exclud referințele privind eligibilitatea intervențiilor pentru drumurile regionale „G”.

2. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va opera modificările necesare în Ghid și va asigura informarea instituțiilor de dezvoltare regională și locală și a autorităților publice locale cu privire la acestea.

3. Entitățile implicate în organizarea și desfășurarea concursului vor monitoriza corectitudinea aplicării prevederilor Ghidului modificat în cadrul identificării, selectării,

aprobării și implementării proiectelor de dezvoltare locală pentru modernizarea drumurilor locale.

S-a votat:

Pro - 12;

Contra - 0;

Abțineri - 0.

La **subiectul nr. 2, S-A EXAMINAT** redistribuirea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală pentru anul 2025.

S-a decis:

1. Se aprobă redistribuirea surselor bugetare alocate în Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală pentru programele și proiectele de dezvoltare locală pentru anul 2025, conform anexelor nr. 1 și nr. 2.

2. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, de comun cu Ministerul Finanțelor vor asigura efectuarea alocării mijloacelor respective în conformitate cu cerințele stabilite de legislație și Planul Anual de Finanțare (PAF-2025) pentru domeniul dezvoltării locale.

3. Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală va asigura monitorizarea strictă a procesului de implementare a proiectelor și va perfecta documentele necesare pentru valorificarea mijloacelor financiare ale Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală pentru anul 2025.

S-a votat:

Pro - 12;

Contra - 0;

Abțineri - 0.

La **subiectul nr. 3, S-AU EXAMINAT** rapoartele de progres privind implementarea documentelor de politici publice din domeniul dezvoltării regionale și locale pentru 2024.

S-a decis:

1. Se ia act de Raportul de progres privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare regională pentru anii 2022 – 2028 pentru 2024.

2. Se ia act de Raportul de progres privind implementarea Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021-2027 pentru 2024.

3. Se ia act de Raportul de progres privind implementarea Programului național de dezvoltare locală „Satul European” 2024-2028 pentru 2024.

4. Se ia act de Raportul de progres privind implementarea Programului național de accelerare a dezvoltării municipiului Bălți în calitate de pol de dezvoltare pentru perioada 2024-2028 pentru 2024.

5. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în termenii stabiliți, va prezenta Cancelariei de Stat, Rapoartele de progres privind implementarea documentelor de politici publice din domeniul dezvoltării regionale și locale pentru 2024 și va asigura publicarea acestora.

S-a votat:

Pro - 12;

Contra - 0;

Abțineri – 0.

Președintele CNCDR

Vladimir Bolea

Contrasemnat:

Secretarul CNCDR

Denis Lungul